خبر

عروسک‌های تلویزیون به‌عنوان طرح صنعتی ثبت می‌شود

مسلم ملکی، مدیرکل مالکیت فکری و حقوق بین‌الملل گفت: در عصر حاضر یکی از دارایی‌های صنعتی ارزشمند در شرکت‌ها، سازمان‌ها و هر بخشی که فعالیت تجاری دارد، «طرح صنعتی» است. طرح‌های صنعتی خصوصیات مربوط به شکل، ساختار، نقش و تزئینات به کار رفته در یک کالاست که موجب جذابیت محصول و خدمات برای کاربران در هر زمینه‌ای می‌شود، بنابراین بر ارزش محصول می‌افزاید. وی ادامه داد: عروسک‌های نمایشی، آرایه‌های خاص و طرح لباس‌های نمایشی ازجمله مواردی است که می‌تواند به‌عنوان طرح صنعتی ثبت شود و تحت حمایت قانونی قرار گیرد.

ملکی اضافه کرد: مالک طرح صنعتی ثبت‌شده می‌تواند علیه شخصی که بدون موافقت او طرحی را مورد بهره‌برداری قرار می‌دهد یا مرتکب عملی می‌شود که طبق‌عادت ممکن است موجبات تجاوز در آینده را فراهم آورد در دادگاه اقامه دعوی کند.

ملکی با بیان این‌که سازمان صداوسیما در سال‌های اخیر موفق به ثبت تعداد زیادی از عروسک‌های نمایشی برنامه‌های مختلف در قالب طرح صنعتی شده است که ازجمله آنها می‌توان به طرح صنعتی کلاه قرمزی، جناب خان و پنگول اشاره کرد، گفت: از مراکز استان‌ها نیز تعداد زیادی عروسک‌های نمایشی خلاقانه در قالب طرح صنعتی به ثبت رسیده و این طرح‌ها جزو ذخایر و دارایی‌های صنعتی باارزش صداوسیما محسوب می‌شود.

دیدگاه

قطع صدای مظلومیت در رسانه

صدف تهرانی
گروه رسانه

سال‌هاست جبهه مقاومت و از جمله مبارزه مردم فلسطین برای آزادسازی کشورشان از دست رژیم صهیونیستی محوریت برخی آثار نمایشی در قالب مستند، فیلم و سریال بوده‌است. اتفاقا فیلم‌ها و سریال‌هایی که با این موضوع ساخته شده‌اند هم مورد توجه مخاطبان قرار گرفته‌اند. چون مردم ایران همواره خودشان را همراه و همدل مظلومان جهان می‌دانند و از این رو هر اثر نمایشی که با این موضوع ساخته شود، مورد توجه‌شان قرار می‌گیرد و با شخصیت‌های آن همذات‌پنداری می‌کنند. یکی از این سریال‌ها که جزو خاطرات دهه‌های گذشته ما محسوب می‌شود، «چشمان آبی زهرا» است که روایتی نمادین از به وجود آمدن کشور جعلی اسرائیل را ارائه می‌کند. به این معنی که تئودور (فرزند یکی از مقامات اسرائیلی)، به عنوان یک کودک ناقص‌الخلقه، استعاره‌ای از رژیم صهیونیستی است که با دزدیدن اجزای سایرین در پی زنده نگه داشتن خود است. زهرا دختر فلسطینی که چشمان آبی زیبایی هم دارد، یکی از قربانیان همین اتفاق است که مخاطب با تماشای داستان زندگی زهرا پی به قساوت رژیم صهیونیستی می‌برد. شاید تعداد فیلم‌ها و سریال‌هایی که با این مضمون از تلویزیون پخش شده زیاد نباشد، اما نگاه سازنده و ساختار و قصه این دست آثار باعث شده تا جزو کارهای پربیننده تلویزیون باشند. مخاطب با تماشای این آثار می‌تواند ظلم و ستمی را که چند دهه است به مردم فلسطین روا شده، به خوبی احساس و لمس کند و تمام اتفاقاتی از این دست برایش ملموس است.

غرب همیشه ادعای آزادی بیان دارد اما وقتی نوبت حساسیت‌های خودش می‌رسد، به راحتی دست به سانسور می‌زند. نمونه آن همین مجموعه چشمان آبی زهراست که از تلویزیون فرانسه روی آنتن رفت. جالب اینجاست که حساسیت عجیب به این مجموعه تا جایی بود که پخش آن از تلویزیون فرانسه باعث شد که پخش شبکه سحر در این کشور از طریق ماهواره یوتس‌ست ممنوع شود. شورای عالی برنامه های رادیو تلویزیونی فرانسه بعد از پخش این سریال، به شبکه مربوط اعلام کرد که باید پخش این مجموعه را متوقف کند. این مساله نشان از آن دارد که پخش این مجموعه و نمایش آن چقدر برای غرب سنگین است. کمیسیون مذکور، علت اولتیماتوم خود را نمایش فیلم «چشمان آبی زهرا» از شبکه سحر در تاریخ ۱۳ دسامبر سال ۲۰۰۴ و نیز پخش مصاحبه این شبکه با چند تن از شهروندان فرانسوی درباره مسائل فلسطین عنوان کرده است. کمیسیون نظارت بر شبکه‌های ماهواره‌ای، اظهار کرده بود که فیلم چشمان آبی زهرا، مضمون ضدیهودی دارد و به دلیل جلوگیری از ایجاد اختلافات مذهبی، دست به این اقدام زده است. این فیلم به خوبی انحصارطلبی و خوی وحشی رژیم صهیونیستی را به نمایش می‌گذاشت و از همین جهت، به مذاق حامیان آن خوش نیامد. البته این اولین بار نیست که تولیدات تلویزیونی مرتبط با صهیونیسم، با واکنش تند آنها و رژیم اشغالگر مواجه می‌شود. چشمان آبی زهرا تنها بهانه‌ای برای آنها بود تا پخش این اثر از شبکه فرانسوی قطع و این شبکه نیز تعطیل شود.

پرونده «جام‌جم» برای سریال‌ه

مقاومت

محمدحسین کاظمی
گروه رسانه

از دیرباز تا امروز قصه‌هایی با مضمون مقاومت راهی آنتن تلویزیون شدند به ویژه در مناسبت‌هایی همچون روز قدس، این روزها اما با توجه به تحولات غزه که بیشتر رسانه‌های دنیا سر به سوی این نقطه از جغرافیای زمین انداختند، بار دیگر تلویزیون حال و هوای قدسی گرفته و قصه‌هایی متفاوت از مقاومت را راهی آنتن کرده است. قصه‌ها همیشه یکی از بهترین بسترها برای بیان حقایق است؛ حقایقی که گاهی تحمل تلخی‌شان در قالبی غیر از آن جانکاه است. از این دست قصه‌ها زیاد به خاطر داریم که شاید شاخص‌ترین‌شان فیلم بازمانده باشد که بارها از تلویزیون پخش شده است و هنوز هم علاقه‌مند دارد. تا امروز و در مروری که ما داشتیم، ده‌ها سریال تلویزیونی با این محور راهی آنتن شدند که در همین گزارش حدود ۱۳ مورد آن بررسی شد که برخی از تولیدات رسانه ملی بود و تعدادی هم از آثار آن‌سوی مرزها تامین شد و این روزها از شبکه‌های مختلف روی آنتن می‌رود. ظرفیت این دست قصه‌ها و استقبال از این مجموعه‌ها و فیلم‌ها در قالب پویانمایی یا رئال - نظیر توجه مخاطبان به فیلم به یادماندنی بازمانده که همچنان در بازپخش‌ها و در تلوبیون بینندگان میلیونی دارد- لزوم تولید آثار بیشتر در این خصوص را یادآور می‌شود. درواقع به نظر می‌رسد تولیدات نمایشی ایران به عنوان محور مقاومت و نماد اصلی آن باید بیش از پیش باشد و امید می‌رود در دوران تحولی این کاستی جبران شود. همان‌طور که اشاره شد در این گزارش نگاهی به برخی آثار نمایشی سیما با مضمون مقاومت داشتیم و همچنین دیدگاه یک منتقد و کارشناس رسانه را درباره اهمیت پخش و تولید این مجموعه‌ها منعکس کردیم.

این روزها با توجه به تحولات غزه بار دیگر تلویزیون حال‌وهوای قدسی گرفته و قصه‌هایی متفاوت از مقاومت را راهی آنتن کرده‌است

هنرنمایی با عملیات اقتدار

«عملیات اقتدار» کمی بعد از شکل‌گیری طوفان الاقصی راهی آنتن شبکه افق سیما شد. این سریال محصول ۲۰۲۲ شبکه الاقصی است که توسط حماس راه‌اندازی شده و در غزه فعالیت می‌کند. نام اصلی سریال «قبضه‌الاحرار» است که با موضوع محاصره نوار غزه ماه رمضان از این شبکه پخش شد. درواقع این سریال داستان یکی از نیروهای صهیونیستی است که با لباس مبدل به میان فلسطینیان رفته و قصد جاسوسی دارد. سریال براساس حادثه‌ای واقعی که چند سال قبل اتفاق افتاد، ساخته شده و وضعیت مردم غزه در محاصره نیروهای اشغالگر را روایت می‌کند. سریال فلسطینی عملیات اقتدار در ۳۰ قسمت به شکست‌های رژیم غاصب صهیونیستی در مقابله با محور مقاومت پرداخته‌است. عملیات اقتدار در واقع عملیاتی است که توسط نیروهای مقاومت فلسطین پشت خطوط دشمن صهیونیستی در منطقه‌ای موسوم به «سرزمین ۴۸» انجام می‌شود و در نهایت به تسخیر یکی از پایگاه‌های نظامی مهم ارتش این رژیم توسط رزمندگان مقاومت می‌انجامد. این سریال یک اثر هنری اطلاعاتی طبقه‌بندی می‌شود و براساس داستان‌های واقعی ساخته شده‌است. همان‌طور که اشاره شد، سریال برخورد میان مقاومت و سرویس‌های اطلاعاتی اشغالگر اسرائیل و همچنین سایر موارد را برجسته می‌کند. بسیاری این سریال را پاسخی به سریال اسرائیلی «فائودا» می‌دانند که از نتفلیکس و دیگر رسانه‌های تصویری پخش شد و داستان‌هایی را ارائه می‌دهد که در به تصویر کشیدن ماجراهای سرویس‌های اطلاعاتی اسرائیل و موفقیت آنها در نفوذ در جامعه فلسطین اغراق می‌کند و عملیات‌هایی را علیه جناح‌های مقاومت به نمایش درمی‌آورد. در طول این سال‌ها سریال‌های زیادی با حمایت صهیونیست‌ها ساخته شده که هدف‌شان قلب واقعیت و پنهان کردن قدرت و مظلومیت توأمان فلسطینی‌هاست. ساخت آثاری همچون عملیات اقتدار را می‌توان پاسخی دندان‌شکن برای این‌دست سریال‌های تلویزیونی و فیلم‌های سینمایی دانست. این سریال به کارگردانی محمد خلیفه است و بازیگرانی همچون رشاد أبو سخیله، زهیر البلبیسی، أحمد فیاض و علاء قدوحه در آن نقش‌آفرینی کرده‌اند. سریال فلسطینی عملیات اقتدار در واحد دوبلاژ اداره‌کل تامین و رسانه بین‌الملل سیما دوبله شد. مدیر دوبله این سریال شیلا آژیر است.

پیمودن راه قدس

از سریال‌های خاطره‌انگیز درباره محور مقاومت سریال «طریق الی قدس» است که در ایران با نام راه قدس شناخته می‌شود. این سریال به کارگردانی احمد رئوف محصول ۱۹۸۱ در دهه ۶۰ پخش شد که زندگی پیشگامان این راه را نشان می‌داد. محمود یاسین نقش «علی سیف‌الدوله» را بازی می‌کرد که نزد مخاطبان محبوبیت زیادی یافته‌بود. از جمله گویندگان این سریال که دوبله بسیار شنیدنی داشت، زنده‌یادان بهرام زند و منوچهر اسماعیلی بودند. اسماعیلی به جای سیف‌الدوله سخن می‌گفت، بازیگرمشهور مصری که این روزها دیگر در قید حیات نیست. سریال تلویزیونی راه‌قدس که در سال‌های ۱۳۶۴ و ۱۳۶۵ از سیمای جمهوری اسلامی پخش شد موضوع آن زندگانی حمدانیان، اولین مدافعان قدس بود. پس از این سریال هم کتابی در این‌باره به نگارش درآمد. «حمدانیان، اولین مدافعان قدس» اثر خلیل صنعتگر به بررسی نوع حکومت و عوامل سقوط دولت حمدانیان اختصاص دارد. این کتاب به زبان فارسی و در سال ۱۳۸۰ نوشته شد.

وفای به عهد

«وفا» به ظاهر قصه‌ای عاشقانه است؛ عشقی قدیمی میان یک دختر مسلمان (لبنانی-ایرانی) و پسری یهودی -ایرانی در لبنان. این عشق که از همان ابتدا پردردسر به‌نظر می‌رسد راهی دشوار را مقابل پای این جوانان می‌گذارد. نمایش تلاش‌های رژیم صهیونیستی برای ضربه زدن به نیروهای مقاومت یکی از درونمایه‌های این قصه است. عمال رژیم صهیونیستی سعی می‌کنند با بازیچه قرار دادن پسر (با نام ژوبین) میان جریان مقاومت نفوذ کنند و برادر دختر را که از مهره‌های اصلی مقاومت است به دام بیندازند. این سریال به کارگردانی محمدحسین لطیفی نخستین‌بار نوروز ۱۳۸۴ همزمان با محرم پخش شد. تیتراژ پایانی سریال با صدای محمد اصفهانی همچنان برای بسیاری شنیدنی و خاطره‌انگیز است.

حبیب حریم

یکی دیگر از سریال‌های رسانه ملی که پیوندی با دیدگاه مقاومت داشت، «حبیب» است. حبیب داستانی است از حضور مستشاران جمهوری اسلامی ایران و سربازان گمنام امام زمان(عج) در نبرد با داعش در سوریه. مجموعه تلویزیونی حبیب در ۲۶ قسمت از شبکه ۲ سیما پخش شد. نقش حبیب را در این سریال امین زندگانی بازی می‌کند و از دیگر بازیگران آن می‌توان به قمرخلف ولجین اسماعیل و بازیگران مطرح سوری ازجمله امانه والی، رباء الحلبی، علاء قاسم، اسامه المصری، حسین عباس، یحیی بیازی و... اشاره کرد. فرزاد هوشیارپارسیان، تهیه‌کننده و احمد کاوری، مشاور سریال بود. هوشیارپارسیان پیشتر در این‌باره که مجموعه، موضوع ویژه‌ای را دستمایه قرار داده و اقدامات ایران را در روزهایی که داعش در کشورهای عربی حضور داشت را به تصویر می‌کشد به جام جم گفته‌بود: ما در این پروژه به موضوع مدافعان حرم و خدمات مستشاری نظامی که جمهوری اسلامی ایران به‌واسطه ظهور و بروز داعش در منطقه عراق و سوریه ایجاد کرده‌بود، می‌پردازیم. داعش که مخفف دولت اسلامی عراق و شامات است، جریان بزرگ دولتی و حاکمیتی ایجاد کرده‌بود که البته با فرماندهی حاج قاسم سلیمانی و با حضور مدافعان افغانی، پاکستانی، آذربایجانی و ایرانی از بین رفت.

جنایت بر علیه زهرا

از مجموعه‌هایی که محتوای آن مرتبط به ماجرای اشغال فلسطین و استقامت نیروهای مقامت بود، می‌توان به «چشمان آبی زهرا» اشاره کرد که به کارگردانی علی درخشی و نویسندگی علی درخشی و سعید سلطانی بود. این سریال محصول شبکه سحر و روایتگر یکی از عوامل بلندپایه اسرائیل بود که قصد حضور در انتخابات این کشور را دارد. او پسر نوجوان ناقص‌الخلقه‌ای دارد و همین موضوع باعث می‌شود تا یک گروه پزشکی را برای جست‌وجو در اردوگاه‌های مردم فلسطین بسیج کند تا به دنبال تعویض اجزای بدن اشخاصی که از نظر پزشکی با فرزندش مشابهت دارند، بگردند که در این میان زهرا، دختر یکی از کشته‌شدگان فلسطینی، برای جابه‌جایی چشمش با پسر صهیونیست انتخاب می‌شود. از سوی دیگر برادر زهرا که از اعضای انتفاضه فلسطین است به دنبال یافتن خواهرش درگیر ماجراهای ناخواسته‌ای می‌شود. باید سریال را ازجمله مجموعه‌های نمایشی دانست که رسانه ملی برای تبیین مسائل مربوط به رژیم صهیونیستی تولید کرد.

چیدن زیتون سرخ

«زیتون سرخ» مجموعه تلویزیونی دیگری است که مظلومیت فلسطین در مقابل اسرائیل را به نمایش گذاشت و از شبکه دوی سیما روی آنتن رفت. این سریال محصول کشور سوریه بود اما بارها از تلویزیون ایران

نما

«عملیات اقتدار» حماس

همزمان با طوفان‌الاقصی سریال «عملیات‌اقتدار» با موضوع محاصره نوار غزه پخش شد. این سریال داستان یکی از نیروهای صهیونیستی است که با لباس مبدل به میان فلسطینیان رفته و قصد جاسوسی دارد. سریال براساس حادثه‌ای واقعی که چند سال قبل اتفاق افتاد، ساخته شده و وضعیت مردم غزه در محاصره نیروهای اشغالگر را روایت می‌کند.

زاویه

«نشان پیروزی» روایتگر اسیران فلسطینی

حسام حمدی ابودان، سریالی به نام «نشان پیروزی» ساخته که از شبکه یک پخش می‌شود. این سریال درباره فرار تاریخی شش اسیر فلسطینی از بازداشتگاه «جلبوع» در فلسطین اشغالی است. این سریال در حقیقت روایتگر عملیات اختفای دو نفر از شش اسیر فراری در زمین‌های کشاورزی است. همزمان، تلاش نظامیان صهیونیست برای یافتن این اسرای فراری و ایجاد ایست بازرسی در مسیرها به تصویر کشیده شده است.

«شاره نصر جلبوع» یا نشان پیروزی جلبوع در ۳۰ قسمت به نویسندگی محمود منصور و زکریا فتحی ابوغالی، روایتگر فرار شش اسیر فلسطینی است که در نوار غزه فیلمبرداری شده است. بعدها فرار شش اسیر فلسطینی از بازداشتگاه امنیتی جلبوع در رسانه‌ها به عملیات «تونل‌آزادی» مشهور شد. در سپتامبر ۲۰۲۱ شش اسیر فلسطینی به نام‌های محمود و محمد العارضه، زکریا الزبیدی، یعقوب قادری، مناضل انفیعات و ایهم کممجی در عملیاتی موفق شدند با حفر یک تونل در زندان جلبوع، از این زندان فرار کنند. از این عملیات تحت عنوان «فرار بزرگ» نیز یاد می‌شود. سریال نشان پیروزی هر روز ساعت ۱۸ از شبکه یک سیما پخش خواهد شد.

پنجره

گوشه‌هایی از واقعیت

اگر نگاهی به کارنامه تلویزیون داشته باشیم، متوجه پخش آثار مختلف خواهیم شد که از شبکه‌های سیما با محوریت فلسطین پخش شدند. یکی از این آثار پویانمایی سفری به سرزمین خون و خاکستر است که علوی، تهیه‌کننده و کارگردان درباره تولید آن با موضوع فلسطین در گفت‌وگوهای پیشین خود گفته بود: در شرایطی که رسانه‌های دنیا چشم‌شان را بر فجایع اسرائیل در غزه بسته‌اند، وظیفه ما در رسانه ملی ایجاب می‌کند با تولید آثار این چنینی در قالب‌های مختلف برنامه‌سازی، بتوانیم گوشه‌هایی از واقعیت زندگی در غزه را به مخاطبان چه در داخل و چه در خارج از کشور بشناسانیم. این اثر روایتگر داستان خبرنگاری به نام مایکل است که برای تهیه گزارش به غزه سفر می‌کند. مایکل در غزه با یوسف آشنا شده و همراه او از محله‌های غزه عکس و خبر تهیه می‌کند. او در غزه شاهد بمباران اشغالگران است. در یکی از این بمباران‌ها، زهرا کوچولو که قبلا به او کمک کرده بود، زخمی شده و مادر زهرا شهید می‌شود و... این مجموعه با تکنیک کات اوت تولید شده است.